

Nagytarcsai Evangélikus Templom [1]

Leírás - történet: A kuruc szabadságharc bukása után a falu lakossága nagyon megfogyatkozott, ezért fogadta be a XVIII. század közepétől kezdve a Nógrád és Hont megyéből megszökött szlovák jobbágyokat, zselléreket. A gyülekezet keletkezésének időpontját 1718-ra teszik. 1744-ben épült alacsony nádfedelű imaházuk. Itt 1760-ig gyűlhettek össze. II. József türelmi rendelete után hamarosan felszentelheték újonnan épült imaházukat.

A gyülekezet első temploma a mai templom helyén épült 1819-ben, 20,54 m x 8,21m-es alapterületen, 9 m-es toronnyal, vályogtéglából. Az 1900-as évektől kezdve a gyülekezetben egyre többször felmerült egy új templom építésének gondolata. Végül 1931-ben fogtak hozzá a régi templom bontásához, és az új építéséhez, mely alig fél év alatt, szeptember utolsó vasárnapjára készült el.

A már önállósult gyülekezet első lelkésze Sztehlo Gábor lett, aki 1936-1943 között teljesített itt szolgálatot.

A templom a falu legmagasabb pontján áll. Erős, várszerű tornya, az oromzaton lőrészekre emlékeztető kiképzések is jelképezik a homlokzaton olvasható feliratot: "Erős vár a mi Istenünk". A toronyfal tetején a Sándy Gyula által tervezett templomokra jellemző lezárást találunk. Ez kettős tartalmat hordoz. Egyrészt a magyar paraszti díszítőművészetre jellemző tulipános motívumra emlékeztet. Másfelől - és az a jelentősebb mondanivaló - Sándy Gyula visszanyúl az Ótestamentumi Jeruzsálemi templom legfontosabb berendezési tárgyához, az áldozati oltárhoz. Ennek az áldozati oltárnak négy sarkán szarvszerű kiképzés volt - így is nevezték: az oltár szarva -. Ha valaki olyan bűnt követett el, amelyért halálbüntetést érdemelt, ha bemenekült a templomba és megfogta az oltár szarvát, a büntetést nem hajthatták végre. Ezt a menedék jellegét fejezi ki a a négy sarkon a toronyfalat lezáró szarvszerű kiképzés. A torony csúcsán betlehem csillag és a három méteres nagypénteki kereszt egymás fölött: "Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk" felirat látható.

Stílus: Román-gót

Berendezés: A templombelső eredetileg egyszerűen fehérre volt meszelve, oltára egyszerű kőkereszt. Sztehlo Gábor idején halvány drapp színre festették és Révész István lelkész tervei szerint őskeresztyén szimbólumokkal díszítették. A mai templombelső a későbbi belső renoválás során készült el. Először falfestéssel Szita István lelkész kivitelezésében, majd ezeket a freskókat 1971-ben mozaikkal rakták ki úgy, ahogy az ma is látható.

Az előcsarnokban a Feltámadott köszöntése, a kórus feljárata felett, az orgona és az énekkar stilizált emblémája, a sekrestye ajtó fölött a Luther-rózsa látható. A templombelsőben az ablakközökben a prófétákat, velük szemben az apostolok sorát látjuk. Az apszison a görögkeresztes Jézus alakja jelenik meg, mellette két angyal, akik kezükkel és testhelyzetükkel is Jézusra mutatnak. Az angyalok kezében egy-egy könyvtekercs van. A szószék fölött a hangvető tetejére fából készült díszítő elemeket faragtak.

Az oltár részletes leírása:

1. 1941-ben készült a "Nyomorultak reménysége" című kép. Tóth József, budapesti asztalosmester intarziája. Bőjtben csukott az oltár. Róma 4:25 üzenetének első felét hirdeti: "Krisztus meghalt bűneinkért." Fekete alapon, finom arany kerettel, világos berakással, Jézust, mint Isten áldozati bányát ábrázolja.

2. Az oltár kinyitva a feltámadott Jézust ábrázolja. Révész István tervezte és Csipkay Zoltán festőművész kivitelezte.

A fő témát az oldalszárnyakon ábrázolt témákkal, a főképet a szárnyképekkel szimbolikusan fogja össze az oltár felépítményének egyszerű, őskeresztyén jellegű diadalíve, amely alatt középen, félgömbön Krisztus monogramját látjuk.

Az oldalszárnyakon Jézus küldetését látjuk.

3., Az elfordítható oltár másik oldali kompozíciója később készült. Tichy Kálmán festőművész alkotása.

4., Kinyitva pünkösdi az oltár. Ez a képcsoport egyháztörténeti jellegű. A missziós mezők népei között láthatunk ősi öltözetűeket, magyar-erdélyi népviseleteseket, nagytarcsai népviseletben lévőket, királyt, és a modern világra emlékeztető autót is.

A szárnyképek összefoglaló gondolata:

- az Ige
- a keresztség
- az úrvacsora
- a keresztyén család

Harangok: Négy harangja van.

1. Ősi harang: Eberhard Henrik öntötte Pesten 1804-ben. A templom legérgesbbi harangja, az előző templom építése előtt készült.

2. Vértanúk harangja: Szlezák László öntötte Budapesten 1922-ben. Az I. világháborúban elhunyt vértanúk emlékére készült.

3. Kisharang: Szlezák László öntötte Budapesten szintén 1922-ben.

4. Nagyharang: Szlezák László öntötte Budapesten 1931-ben. Kisharang: Szlezák László öntötte Budapesten 1922-ben.

Cím: 2142 Nagytarcsa, Sztehló Gábor u. 1.

Forrás: http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/Nagytarcsa/pag... [2]

<http://www.magyarharangok.hu/nagytarcsa.html> [3]

<https://www.youtube.com/watch?v=6rIUmLCYwmw> [4]

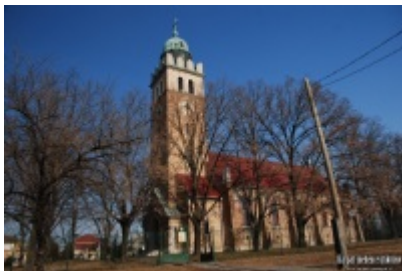
http://www.melon.hu/panorama/nagytarcsa_evangelikus/templom.swf [5] - panoráma fotó

<http://www.karpat-medence.hu/c.php?c=nagytarcsa-evangelikus-templom> [6]

Kategória:

[Templomok](#) [7]

Index fotó:

Rövid leírás:

Északi Evangélikus Egyházkerület - Nagytarcsai Evangélikus Egyházközség

Engedélyezés a főoldalra:

Engedélyezve

Település:

[Nagytarcsa](#) [8]

Az építés éve:

1931.

Tervező:

Sándy Gyula

Oltárképe:

több szempontból egyedi alkotás. Az ország egyetlen kettős szárnyasoltára. Az egyházi esztendő ünnepköreiként változtatható. Mind a négy oldala egyaránt üdvtörténeti és egyháztörténeti is.

Orgonájának adatai:

1936-ban épült meg.

Örökség fotók:

Kárpát-medence útikönyv
www.karpat-medence.hu

2017. Copyright - MNL

Source URL: http://reformacio.mnl.gov.hu/orokseg/nagytarcsai_evangelikus_templom

Hivatkozások

[1] http://reformacio.mnl.gov.hu/orokseg/nagytarcsai_evangelikus_templom

[2] http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/Nagytarcsa/pages/nagytarcsa/002_tanitomuveszet_a_nagytarcsai_evangelikus.htm

[3] <http://www.magyarharangok.hu/nagytarcsa.html>

[4] <https://www.youtube.com/watch?v=6rIUmLCYwmw>

- [5] http://www.melon.hu/panorama/nagytarcsa_evangelikus/templom.swf
- [6] <http://www.karpat-medence.hu/c.php?c=nagytarcsa-evangelikus-templom>
- [7] http://reformacio.mnl.gov.hu/epitett_orokseg/templomok
- [8] <http://reformacio.mnl.gov.hu/telepulesek/nagytarcsa>